

Hra na violončele

Učebné osnovy hlavných predmetov študijného zamerania hra na violončle:
 príprava na hru na nástroji – prípravné štúdium
 hra na nástroji, hra z listu – I. stupeň základného štúdia
 hra na nástroji, hra z listu a príprava na súhru – II. stupeň základného štúdia

Platí od školského roku 2019/2020

Prípravné štúdium

Ciele

Hravou formou zoznámiť žiaka s nástrojom a časťami nástroja a sláčika, naučiť žiaka správne sedenie s violončelom, držanie sláčika a postavenie ľavej ruky, učiť žiakov čítať noty v F kľúči a preferovať od začiatku hru spamäti.

1. ročník dvojročného prípravného štúdia

Predmet: príprava na hru na nástroji

Počet hodín týždenne: 1 v individuálnej forme výučby

Učebný plán číslo 1a

Obsah

Žiaci

Stavba hudobného nástroja a sláčika.

- poznajú názvy jednotlivých častí violončela a sláčika (žabka, špička, hmatník, kobylka, struny, duša, strunník, bodec, príp. ďalšie) a spôsob tvorby tónu,

Základy hry na nástroji.

Hrací aparát.

- demonštrujú elementárne základy správneho sedenia, držania nástroja a sláčika,

Technika hry ľavej ruky.

- reprodukovujú cvičenia zamerané na uvoľnené a prirodzené postavenie ľavej ruky,

Technika hry sláčikom.

Uvoľňovacie cvičenia bez sláčika (s ceruzkou).

- uložia všetky prsty na hmatník v prstoklade určenom pedagógom,
- zahrajú základné technické prstové cvičenia,
- reprodukovujú prípravné cvičenia zamerané na uvoľňovanie pravej ruky od zápästia po ramenný kĺb najprv bez sláčika,
- zvládnu polohovanie sláčika na struny pri žabke a rovný ťah sláčikom,

Elementárna interpretácia.	<ul style="list-style-type: none"> • interpretujú spevom, pizzicato neskôr arco po predhraní učiteľom jednoduché krátke melodické a rytmické fragmenty, • zahrajú riekanky a jednoduché skladby na jednej strune v rozsahu dvoch, troch tónov,
Sluchová a rytmická predstavivosť. Zvuková škála violončela a spôsoby tvorby tónu.	<ul style="list-style-type: none"> • vnímajú melodickú líniu v interpretácii učiteľa alebo počúvaním hudobných skladbičiek, • vnímajú tempo skladby, piesne v interpretácii učiteľa alebo počúvaním hudobných skladbičiek, piesní, • opíšu vlastnými slovami na základe asociácií podľa textu piesne, dynamiky, tempa, charakter skladby, piesne interpretovanej pedagógom,
Horná polovica, stred, dolná polovica.	<ul style="list-style-type: none"> • položia sláčik na struny časťou podľa pokynov učiteľa,
Výška, dĺžka a sila tónu.	<ul style="list-style-type: none"> • porovnajú vlastnými slovami na základe ukážok výšku, dĺžku a silu tónu,
Hudobná tvorivosť.	<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjajú hudobnú predstavivosť a nadanie formou hry. • zahrajú elementárnych sprievod v dlhých rytmických hodnotách nôt na prázdnych strunách vybrnkávaním, neskôr slákom k spievaným riekankám a piesňam.
Verejné vystúpenia.	<ul style="list-style-type: none"> • 1-krát vystúpia na verejnom koncerte.

2. ročník dvojročného prípravného štúdia

Predmet: príprava na hru na nástroji

Počet hodín týždenne: 1 v individuálnej forme výučby

Učebný plán číslo 1a

Obsah	Žiaci
Základy hry na violončele.	<ul style="list-style-type: none"> • demonštrujú elementárne základy správneho postoja, držania violončela a sláčika,
Technika hry sláčikom. Držanie sláčika. Základné označenia pre spôsoby sláčikovej hry v notovom zápise (žabka, špička, stred, HP, DP).	<ul style="list-style-type: none"> • reprodujú cvičenia zamerané na prirodzené držanie sláčika, • položia sláčik na miesto hrania podľa notového zápisu,

Détaché.	<ul style="list-style-type: none"> • interpretujú détaché (1-2 krátkym sláčikom) pri žabke, v strede pri špičke,
Celá, polová, štvrtová, osminová nota.	<ul style="list-style-type: none"> • použijú dĺžku sláčika podľa hodnoty trvania noty,
Pizzicato, arco.	<ul style="list-style-type: none"> • rozlíšia interpretačne pizzicato, arco,
Dynamické znamienka: <i>p</i> , <i>mf</i> , <i>f</i> .	<ul style="list-style-type: none"> • použijú dĺžku sláku a tlak na slák za účelom dosiahnutia dynamickej sily tónu,
Technika hry ľavej ruky.	<ul style="list-style-type: none"> • zvládnu cvičenia zamerané na súčinnosť častí ľavej ruky od ramena až po prsty počas hry, • reprodukovujú technické cvičenia zamerané na uvoľnené ukladanie prstov na hmatník, • uložia prsty na hmatník v prstoklade určenom pedagógom, • definujú noty v rozsahu minimálne interpretovaných skladieb,
F kľúč.	<ul style="list-style-type: none"> • opíšu vlastnými slovami na základe asociácií tempo, dynamiku, náladu skladby interpretovanej pedagógom,
Notopis v rozsahu minimálne interpretovanej hudobnej skladby, piesne.	<ul style="list-style-type: none"> • poznajú názvy strún a ich výšku,
Elementárna analýza hudobnej skladby.	<ul style="list-style-type: none"> • rozoznávajú vlastnosti tónu, • interpretujú po predhraní učiteľom jednoduché krátke melodické a rytmické fragmenty,
Názvy prázdnych strún a ich výška.	<ul style="list-style-type: none"> • interpretujú po predhraní učiteľom jednoduché krátke melodické a rytmické fragmenty,
Výška, sila, dĺžka tónu.	<ul style="list-style-type: none"> • zahrajú intonačne čisto a rytmicky správne riekanky a piesne najprv spevom, neskôr pizzicato alebo sláčikom spamäti
Intonačná a rytmická predstavivosť.	<ul style="list-style-type: none"> • vytvoria elementárny rytmický sprievod na prázdnych strunách vybrnkávaním, neskôr sláčikom k spievaným riekankám a piesňam.
Elementárna violončelová literatúra pre začiatočníkov.	<ul style="list-style-type: none"> • interpretujú podľa sluchu jednoduché krátke melodické a rytmické fragmenty,
Hudobné skladby, piesne a riekanky.	<ul style="list-style-type: none"> • zahrajú spamäti jednoduché melodické frázy zo známych ľudových piesní,
Rytmizácia a melodizácia riekaniek.	<ul style="list-style-type: none"> • formujú predstavu o kvalitnom violončelovom tóne počúvaním pedagógovej hry.
Tvorba melodického línie učiteľom pri vybrnkávaní rytmu alebo hre žiaka na prázdnych strunách.	<ul style="list-style-type: none"> • 1-krát za polrok vystúpia na verejnom koncerte.
Rozvíjanie hudobnej predstavivosti žiaka interpretáciou učiteľa.	
Verejné vystúpenie.	

Jednoročné prípravné štúdium

Predmet: príprava na hru na nástroji

Počet hodín týždenne: 1 v individuálnej forme výučby

Učebný plán číslo 1b

Obsah	Žiaci
Stavba violončela a sláčika. Hrací aparát.	<ul style="list-style-type: none"> • pomenujú časti violončela a sláčika, • demonštrujú elementárne návyky správneho sedenia za nástrojom a držania violončela a sláčika počas hry,
Synchronizovanie činnosti oboch rúk počas hry. Technika hry ľavou rukou.	<ul style="list-style-type: none"> • zahrajú cvičenia a skladby zamerané na uvoľnené a mäkké ukladanie prstov ľavej ruky na hmatník prstokladmi podľa uváženia pedagóga (zvyčajne v prstoklade durovej tóniny) bez zvuku, neskôr hra pizzicato, arco,
Prstoklad.	<ul style="list-style-type: none"> • interpretujú hudobný materiál naučenými prstokladmi v osvojených tóninách,
F kľúč.	<ul style="list-style-type: none"> • interpretujú jednoduchú skladbu podľa notového zápisu v F kľúči,
Technika hry sláčikom.	<ul style="list-style-type: none"> • reprodukovujú cvičenia zamerané na uvoľnené držanie sláčika a na prenášanie váhy prstov pravej ruky na sláčiku,
Détaché.	<ul style="list-style-type: none"> • demonštrujú hru détaché celým sláčikom, pri žabke, špičke, v strede,
Správne polozenie na strunu a rovný ťah celým sláčikom. Rytmus.	<ul style="list-style-type: none"> • zahrajú rytmicky správne celú, pólóvú, štvrtovú a osminovú notu a príslušné pomlčky, • reprodukovujú po učiteľovom predhraní krátke melodické útvary pizzicato, arco a rytmické útvary sláčikom,
Základné označenia pre spôsoby sláčikovej hry v notovom zápise.	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznajú v notovom zápise znaky charakteristické pre sláčikové nástroje (žabka, špička, stred, hp, dp), • položia sláčik na miesto hrania podľa notového zápisu, • opisujú vlastnými slovami náladu, tempo, dynamiku a charakter jednoduchej hudobnej skladby,

Rytmická, intonačná a harmonická predstavivosť.	<ul style="list-style-type: none"> • formujú predstavu o kvalitnom violončelovom tóne počúvaním pedagógovej hry, • rozlišujú sluchom durovú a molovú tóninu, • tvoria jednoduchý rytmický sprievod k melódii hranej učiteľom vybrnkávaním na prázdnych strunách, • opíšu vlastnými slovami na základe asociácií výšku, silu, dĺžku tónu, • sluchom a podľa zápisu v notovom materiáli rozlíšia <i>f</i>, <i>mf</i>, <i>p</i>, • zahrajú melodické úseky odlišnou silou vyludzovaného tónu,
Interpretácia.	<ul style="list-style-type: none"> • aplikujú v svojom hudobnom prejave elementárne hudobno-výrazové prostriedky: demonštrácia odlišných nálad hrou, hra s farbou violončelového tónu, • zahrajú ľudové piesne a jednoduché prednesové skladby spamäti, • aplikujú počas interpretácie prvky tvorivosti.
Verejné vystúpenie.	<ul style="list-style-type: none"> • raz za polrok vystúpia na verejnom koncerte.

Notový materiál

M. Procházková: Malý muzikant a violončelo (prípravná škola)

S. Suzki: Škola 1. zošit

F. Němec: Prednesy na prázdnych strunách

Požiadavky na overenie spôsobilosti postupu do 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia

Žiak pred komisiou predvedie správne držanie violončela a sláčika, zahrá spamäti: 2 alebo 3 skladby z literatúry pre prípravné štúdium alebo ľudové piesne, detské piesne, riekanky, pri interpretácii aplikuje nadobudnuté zručnosti.

Prvá časť I. stupňa základného štúdia

primárne umelecké vzdelávanie (ISCED 1B)

1. ročník prvej časti I. stupňa

Predmet: hra na nástroji, hra z listu

Počet hodín týždenne: 1,5 v individuálnej forme výučby

Učebný plán číslo 4

Ciele

Zdokonalenie intonačnej, rytmickej a harmonickej stránky, budovanie pozitívneho prístupu k cvičeniu a hre na violončele, dbanie na uvoľnenú a prirodzenú hru na nástroji, osamostatnenie oboch rúk a vytváranie správnych návykov, predhrávaním učiteľa vytvárať u žiaka zmysel pre kvalitu violončelového tónu.

Obsah	Žiaci
Základy hry na nástroji.	<ul style="list-style-type: none"> demonštrujú osvojené návyky správneho sedenia a držania violončela a sláčika, koordinujú súhru pravej a ľavej ruky, uložia sláčik na struny od žabky alebo od špičky podľa zápisu v notách alebo pokynov učiteľa,
Technika hry sláčikom.	<ul style="list-style-type: none"> ovládajú ťah celým sláčikom, polovicou, tretinou a štvrtinou sláčika, so zreteľom na plynulú výmenu pri žabke a špičke, hru v hornej a dolnej polovici sláčika,
Tvorba tónu.	<ul style="list-style-type: none"> reprodujú cvičenia zamerané na rovnomerný ťah sláčikom po strunách a prechod cez struny bez sprievodných pazvukov,
Jednooktávové durové stupnice, technické cvičenia, etudy.	<ul style="list-style-type: none"> interpretujú jednooktávové durové stupnice C, G, D, F vybraným technickým spôsobom spamäti,
Détaché, legato.	<ul style="list-style-type: none"> aplikujú počas hry technické spôsoby détaché v rôznych častiach sláčika a legato v jednoduchých rytmických obmenách,
Prstoklad.	<ul style="list-style-type: none">
Základná poloha.	<ul style="list-style-type: none"> interpretujú hudobný materiál podľa notového zápisu alebo spamäti v základnej polohe,
Sluchová predstava.	<ul style="list-style-type: none"> kontrolujú s pomocou učiteľa intonačnú čistotu a kvalitu tónu,

Orientácia na hmatníku podľa notového zápisu v F kľúči.	• definujú noty z notového zápisu v F kľúči v rozsahu C po d ¹ ,
Celá, polová, štvrtová, osminová, šestnástinová nota.	• zahrajú rytmické cvičenie s využitím celej, polovej, štvrtovej, osminovej a šestnástinovej noty,
Hra podľa sluchu bez notovej predlohy.	• zahrajú po predhraní učiteľom krátke melodicko-rytmické motívy spamäti,
Intonačná a rytmická predstavivosť.	• interpretujú ľudové piesne ako prostriedok pre lepšie pochopenie náročnejšieho rytmu, melodického postupu.
Hudobno-výrazové prostriedky.	• definujú hudobno-výrazové prostriedky v interpretovaných hudobných skladbách,
Hra spamäti.	• interpretujú jednoduchú pieseň alebo hudobnú skladbu s harmonickým sprievodom spamäti,
Harmonické cítenie.	• zahrajú jednoduchú skladbičku v súhre učiteľ-žiak,
Plynulá a intonačne čistá hra.	• rytmizujú krátku báseň určenými rytmickými hodnotami,
Hudobná tvorivosť.	• vytvoria melódiu k riekanke s využitím 2 až 3 tónov.
Verejné vystúpenia.	• minimálne 1-krát za polrok sólovo vystúpiť na verejnom koncerte.

Notový materiál

M. Procházková: Malý muzikant a violončelo (prípravná škola)

S. Suzki: Škola 1. zošit

F. Němec: Prednesy na prázdnych strunách

2. ročník prvej časti I. stupňa

Predmet: hra na nástroji, hra z listu

Počet hodín týždenne: 1,5 v individuálnej forme výučby

Učebný plán číslo 4

Ciele

Rozvíjať a zdokonaľovať nadobudnuté technické znalosti pravej a ľavej ruky, upevňovať správne návyky pri hre a navádzať žiaka na správnu domácu prípravu, dôležitá je koordinácia oboch rúk; pomocou technických cvičení upevňovať intonačné a rytmické cítenie; začať s vibrátom nie len ako s technickým prvkom, ale aj ako nástroj na uvoľňovanie ľavej ruky.

Obsah	Žiaci
Hrací aparát.	<ul style="list-style-type: none"> • kontrolujú správne sedenie a prirodzené držanie hudobného nástroja a sláčika.
Elementárne návyky inštrumentácie.	<ul style="list-style-type: none"> • kontrolujú pohyby oboch rúk počas inštrumentácie,
Synchronizácia ľavej a pravej ruky počas hry. Správny úder a zdvih prstov ľavej ruky.	<ul style="list-style-type: none"> • kladú dôraz na správny úder a zdvih prstov ľavej ruky,
Notopis v F klúči, posuvky.	<ul style="list-style-type: none"> • definujú noty z notového zápisu v F klúči aj s posuvkami v rozsahu interpretovaného hudobného materiálu,
Stupnice, technické cvičenia, etudy.	<ul style="list-style-type: none"> • interpretujú intonačne čisto stupnice B, A v jednej oktáve a C, D v dvoch oktávach s prechodom do IV. polohy so zreteľom na pohyb palca ľavej ruky, alebo výber podľa zváženia pedagóga v súlade s individuálnymi dispozíciami žiaka,
Hra v polohách, medzipolohová výmena.	<ul style="list-style-type: none"> • plynulo prechádzajú sláčikom cez struny so zreteľom na intonačne čistú interpretáciu bez sprievodných pazvukov v hre détaché, legato, • demonštrujú náročnejší rytmus v ľudových piesňach a jednoduchých skladbách,
Tvorba tónu.	<ul style="list-style-type: none"> • vnímajú kvalitný tón počúvaním hry učiteľa a hudobných nahrávok,
Široká a úzka poloha.	<ul style="list-style-type: none"> • demonštrujú hru v širokej a úzkej polohe v stupniciach, technických cvičeniach,
Intonačná istota pri hre v základnej polohe.	<ul style="list-style-type: none"> • použijú dĺžku sláčika v súlade s interpretovaným tempom, dynamikou a hudobno-výrazovými prostriedkami,
Artikulácia rytmu.	
Triola, synkopa, nota s bodkou.	<ul style="list-style-type: none"> • zahrajú rytmicky správne synkopu, triolu, notu s bodkou,
Technické spôsoby hry.	<ul style="list-style-type: none"> • interpretujú v súlade s notovým zápisom hru détaché, legato, jednoduché staccato v určených častiach sláčika,
Výmena sláčikom pri žabke a špičke.	<ul style="list-style-type: none"> • správne použijú sláčik pri zdvihu od špičky v predtaktí,
Frázovanie.	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňujú v rámci malých piesňových foriem jednoduché frázovanie,
Gajdošská kvinta.	<ul style="list-style-type: none"> • vytvoria podľa sluchu jednoduchý hudobný sprievod, tzv. gajdošskú kvintu.

Hra spamäti.	<ul style="list-style-type: none"> • interpretujú ľudovú pieseň alebo jednoduchú skladbu spamäti.
Dynamické, tempové a hudobno-výrazové označenia.	
Verejné vystúpenia.	<ul style="list-style-type: none"> • minimálne 1-krát za polrok sólovo vystúpia na verejnom koncerte.

Notový materiál

sláčikové cvičenia

D. Kristínik: Malý violončelista (výber)

Wilkomilski: 1 – 40 (výber)

3. ročník prvej časti I. stupňa

Predmet: hra na nástroji, hra z listu

Počet hodín týždenne: 1,5 v individuálnej forme výučby

Učebný plán číslo 4

Ciele

Rozvíjať nadobudnuté technické schopnosti a upevňovať intonačnú istotu a rytmické cítenie, neustále zdokonaľovanie hry z listu a vibráta aj na menších notových hodnotách, Zapojiť žiaka do hry v rôznych komorných zoskupeniach a orchestroch.

Obsah	Žiaci
Stupnice, technické cvičenia a etudy.	<ul style="list-style-type: none"> • demonštrujú artikulačne precízne naučené technické spôsoby a ich kombinácie v rýchlejších tempách,
Tvorba tónu.	<ul style="list-style-type: none"> • korigujú sluchom čistotu intonácie a kvalitu tónu v polohách alebo pri prechodoch do polôh,
Jednooktávové a dvojoctávové stupnice a rozložené akordy.	<ul style="list-style-type: none"> • interpretujú intonačne čisto s pohybom palca ľavej ruky výmeny medzi prvou a štvrtou, druhou a treťou polohou v dvojoctávových durových stupniciach C, G, D, F a jednooktávových molových stupniciach d, g, c vybraným technickým spôsobom s rozloženým akordom,
Hra v polohách, medzipolohové výmeny.	<ul style="list-style-type: none"> • reprodukovujú technické cvičenia, etudy a skladby zamerané na zdokonaľovanie hry v rozšírenej polohe,
Rozšírená poloha.	
Úder a zdvih prstov ľavej ruky.	<ul style="list-style-type: none"> • reprodukovujú technické cvičenia na správne ukladanie prstov na hmatník,

Dynamika.	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňujú v hre dynamické znamienka vrátane crescendo a decrescendo,
Technika hry sláčikom.	<ul style="list-style-type: none"> • zadeľujú sláčik podľa tempa, dynamiky a rytmických hodnôt nôt,
Vibráto.	<ul style="list-style-type: none"> • reprodukovujú prípravné cvičenia zamerané na nácvik vibráta,
Hudobno-výrazové prostriedky.	<ul style="list-style-type: none"> • demonštrujú tempo, jednoduché frázovanie a agogiku za účelom vyjadrenia charakteru a nálady v prednesových skladbách,
Accelerando, ritardando.	<ul style="list-style-type: none"> • rozumejú pojmom accelerando a ritardando a uplatňujú ich v hre,
Arpeggio.	<ul style="list-style-type: none"> • sústredia sa na súčasné ukladanie prstov a správne zadelenie sláčika pri hre arpeggio,
Rytmus.	<ul style="list-style-type: none"> • rozlíšia sluchom i podľa zápisu párne a nepárne takty,
Hudobná téma.	<ul style="list-style-type: none"> • určia po vypočutí hlavnú myšlienku hudobnej skladby,
Hudobné formy: malé piesňové formy a variácie.	<ul style="list-style-type: none"> • rozlíšia kontrastné diely (časti) v interpretovanej skladbe,
Analýza interpretácie.	<ul style="list-style-type: none"> • opíšu vlastnými slovami náladu interpretovanej skladby,
Hudobná literatúra pre violončelo.	<ul style="list-style-type: none"> • orientujú sa v uplatnení violončela v rôznych hudobných žánroch súčasnosti.
Interpretácia prednesových skladieb spamäti.	<ul style="list-style-type: none"> • interpretujú prednesovú skladbu a ľudové piesne spamäti,
Hra z listu.	<ul style="list-style-type: none"> • zahrajú z listu jednoduchú skladbu,
Vývoj a história violončela.	<ul style="list-style-type: none"> • preukážu základné vedomosti o vývoji a histórii violončela,
Hudobná tvorivosť.	<ul style="list-style-type: none"> • tvoria jednoduchý sprievod k ľudovým piesňam, • tvoria rytmický sprievod v rámci metra k melodickej línii ľudovej piesne (skladby),
Verejné vystúpenia.	<ul style="list-style-type: none"> • 1-krát za polrok sólovo vystúpia na verejnom koncerte.

Notový materiál

Stupnice dur – mol výber; rozložený akord, sláčikové cvičenia

D. Kristínik: Malý violončelista (výber)

J.F. Dotzauer I: (výber)

S. Suzuki: 2. a 3. zošit (výber)

M. Novák: ADGC (výber)

menšie koncertné formy – napr. A. Vivaldi : Koncert C dur 1. – 3. časť

Notový materiál je možné doplniť o vhodné prednesoveé skladby podľa individuálnych schopností žiaka.

4. ročník prvej časti I. stupňa

Predmet: hra na nástroji, hra z listu

Počet hodín týždenne: 1,5 v individuálnej forme výučby

Učebný plán číslo 4

Ciele

Zdokonaľovanie techniky pravej a ľavej ruky, upevňovanie presnej intonácie a kvality tónu, rozvíjanie hudobného myslenia a cítenia, aktívna hra v komorných zoskupeniach, Príprava žiaka na absolventský výkonu v rámci ukončenia 1. časti základného vzdelávania, príprava na absolventské skúšky.

Obsah	Žiaci
Hrací aparát.	<ul style="list-style-type: none"> sú schopní systematicky pracovať na zdokonaľovaní vlastnej umeleckej produkcie,
Technika hry pravej ruky.	<ul style="list-style-type: none"> regulujú pravidelný ťah sláčika, výmeny pri žabke, špičke a v iných častiach sláku pri nacvičovaní náročnejších interpretačných prvkov, demonštrujú plynulý prechod sláčika cez struny,
Détaché, legato, staccato, martelé.	<ul style="list-style-type: none"> aplikujú v stupniciach, etudách a skladbách v rýchlejšom tempe technické spôsoby sláčikovej hry détaché, legato, staccato, martelé,
Stupnice, technické cvičenia a etudy.	<ul style="list-style-type: none"> reprodujú stupnice, technické cvičenia, etudy a jednoduché ľudové piesne v palcovej polohe, alebo s prechodom do palcovej polohy,
Diatonické stupnice (po 4 krížiky a 4 bé) a rozložené akordy v rozsahu dvoch oktáv.	<ul style="list-style-type: none"> zahrajú diatonické stupnice (po 4 krížiky a 4 bé) a rozložené akordy v rozsahu dvoch oktáv,
Notopis v husľovom kľúči.	<ul style="list-style-type: none"> pohotovo reagujú na notový zápis v husľovom kľúči,
Zbehlosť a pružnosť prstov a ich osamostatňovanie.	<ul style="list-style-type: none"> sústavne kontrolujú čistotu intonácie počas hry v polohách a medzipolohových výmenách,

Palcová poloha.	<ul style="list-style-type: none"> • reprodukovajú technické cvičenia a etudy zamerané na zvyšovanie technickej a interpretačnej úrovne hry.
Hra v polohách a medzipolohové výmeny.	<ul style="list-style-type: none"> • zvládnu plynulé prechody medzi I. – IV. polohou, • demonštrujú intonačne čistú hru v osvojených polohách,
Flažolety.	<ul style="list-style-type: none"> • aplikujú počas hry prirodzené flažolety podľa notového zápisu,
Vibráto.	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňujú vibráto na zvýraznenie hudobného prejavu (americký, európsky typ),
Kantiléna v prednesových skladbách a etudách.	<ul style="list-style-type: none"> • aplikujú podľa notovej predlohy dynamické, výrazové, artikulačné a agogické znamienka v hre,
Interpretácia.	<ul style="list-style-type: none"> • interpretujú skladby s náročnejšími rytmickými prvkami,
Hra spamäti.	<ul style="list-style-type: none"> • interpretujú prednesové skladby spamäti,
Hra z listu.	<ul style="list-style-type: none"> • dokážu zahrať jednoduché skladby a ľudové piesne z listu,
Hra podľa sluchu.	<ul style="list-style-type: none"> • zahrajú bez notového zápisu podľa sluchu jednoduché piesne a riekanky,
Hudobno-výrazové prostriedky.	<ul style="list-style-type: none"> • používajú hudobno-výrazové prostriedky za účelom zvýraznenia charakteru hudobnej skladby,
Tvorba kvalitného violončelového tónu.	<ul style="list-style-type: none"> • aplikujú v hre kultivovaný tón, najmä v kantilénových úsekoch,
Rytmus.	<ul style="list-style-type: none"> • dokážu udržať rytmus a intonáciu v súhre s inými nástrojmi,
Harmonické cítenie.	
Hudobné žánre súčasnosti – uplatnenie violončela.	<ul style="list-style-type: none"> • uplatnenie violončela ako sólového nástroja a ako člena zoskupení v rôznych hudobných žánroch súčasnosti.
Súčasní interpreti violončelovej hry.	<ul style="list-style-type: none"> • poznajú súčasných interpretov violončelovej hry,
Koncertný prejav na verejných vystúpeniach.	<ul style="list-style-type: none"> • aktívne prezentujú svoje hudobné zručnosti na verejných vystúpeniach v sólovej alebo skupinovej hre, • minimálne 1-krát za polrok sólovo vystúpiť na verejnom koncerte.

Notový materiál

Stupnice dur – mol/melodická – výber, rozložený akord, sláčikové a smykové varianty

Dotzauer: I. zošit výber

Lee: I. zošit výber

barokové sonáty 2. časti (Corelli, Tartini, Vivaldi, Marcello)

klasicizmus – rondová forma

romantizmus – menšie hudobné útvary

Záverečná skúška

Žiak interpretuje pred komisiou 1 durovú stupnicu, 1 molovú melodickú stupnicu v rozsahu dvoch oktáv vybraným technickým spôsobom, rozložené akordy, 1 až dve výrazové etudy a 2 prednesové skladby, alebo 2 charakterovo odlišné časti koncertu, sonáty, či symfónie.

Ďalej účinkuje na absolventskom koncerte ZUŠ, výber skladieb určí Umelecká rada v spolupráci s triednym učiteľom.

Druhá časť I. stupňa základného štúdia

nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie (ISCED 2B)

1. ročník druhej časti I. stupňa

Predmet: hra na nástroji, hra z listu

Počet hodín týždenne: 1,5 v individuálnej forme výučby

Učebný plán číslo 4

Ciele

Rozvíjanie zmyslu žiaka pre výstavbu fráz, pre spevnosť a prácu s dynamickými možnosťami hry; stupňovanie nárokov na techniku pravej a ľavej ruky, repertoár zameriavať k rozoznávaniu štýlových období a tak aj podporovať samotnú schopnosť štýlovej interpretácie; Viest žiaka k samostatnému nácviku skladieb; Aktivitu žiaka sústrediť nielen na sólovú hru, ale aj na spoluprácu v súboroch či komorných zoskupeniach; Primerane zvyšovať nároky v interpretácií

Obsah

Žiaci

Intonačná čistota a rytmická presnosť v stredne rýchlych tempách.

Dvojoktávové stupnice.

- interpretujú na vyššej úrovni hudobný repertoár,
- interpretujú intonačne čisto dvojoktávové durové a molové stupnice s rozloženými akordmi od 4 krížikov a 4 bé osvojenými technickými spôsobmi nácvikom cez polohovú hru s vynechaním prázdnych strún,

Medzipolohové výmeny a hra v polohách.

Diatonické trojoktávové stupnice.

- rozširujú tónový rozsah v hre diatonických trojoktávových stupníc C, G, D, Es, F (alebo podľa uváženia pedagóga).

Stupnice, technické cvičenia, etudy, skladby.

Dvojhmaty.

Vibráto.

- interpretujú hudobný materiál za účelom zvýšenia interpretačnej úrovne hry, akordy s rytmickými obmenami a využitím osvojených technických spôsobov hry.

Palcová poloha.

- reprodujú technické cvičenia zamerané na hru v palcovej polohe (základnej na flažolete d1-a1),

Husľový a tenorový kľúč.

Zvýšenie tempa hry.

- čítajú noty v husľovom a tenorovom kľúči,
- regulujú intonačnú precíznosť a rytmickú presnosť počas hry,

Technický spôsob hry spiccato.

- demonštrujú plynulú hru détaché, spiccato v ťažisku sláčika,

Sul tasto, sul ponticello.

- dokážu uložiť sláčik na miesto hrania sul tasto a sul ponticello,

<p>Prirodzené flažolety. Rytmus a metrum.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • aplikujú v hre flažolety, • reprodukovujú cvičenia zamerané na súčasné a mäkké ukladanie prstov v dvojhmatoch,
<p>Tvorba tónu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uložia súčasne prsty a zadedia správne sláčik pri hre arpeggio cez tri struny,
<p>Zdvih, akcent.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozoznajú v skladbe miesta so zdvihmi, akcentované noty,
<p>Technické spôsoby hry.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • aplikujú v súlade s notovým zápisom v hudobných skladbách alebo podľa uváženia v ľudových piesňach trilky, prípadne iné melodické ozdoby,
<p>Samostatné ladenie hudobného nástroja. Kontrolné flažolety pri ladení nástroja. Interpretácia.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vedia si pomocou ladičky a podľa sluchu naladiť nástroj, • uplatňujú v hre progresívnu dynamiku, výrazové a artikulačné prostriedky, frázovanie, agogiku v súlade s notovým zápisom,
<p>Hudobné diela sólovej, komornej, súborovej a orchestrálnej hry klasickej a súčasnej hudby.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • orientujú sa v známych sólových skladbách violončelovej literatúry a súborových, orchestrálnych skladbách s uplatnením violončela,
<p>Spevnosť a krása violončelového tónu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjajú interpretačné spôsobilosti vnímaním spevného violončelového tónu z počúvania nahrávok významných interpretov,
<p>Hudobno-výrazové prostriedky. Vlastný osobitý prejav.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • používajú hudobno-výrazové prostriedky za účelom vyjadrenia vlastných predstáv v hre,
<p>Hra z listu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • určia správne tóninu a v súlade s notovým zápisom rozlíšia dynamiku počas hry z listu, • reagujú pri hre so sprievodným nástrojom na pokyny nástup a ukončenie, dokážu odhadnúť tempo, dynamiku, jednoduché agogické zmeny,
<p>Hra spamäti. Melodické ozdoby.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • interpretujú prednesové skladby spamäti, • aplikujú v rámci improvizácie melodické ozdoby, • uplatňujú tvorivé zručnosti pri dopĺňaní melodických úsekov v skladbe, • doplnia závetie k predvetiu hudobnej vety v dialógu učiteľ – žiak,
<p>Verejné vystúpenia.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • demonštrujú zásady koncertného správania na pódiu,

- minimálne 1-krát za polrok sólovo vystúpiť na verejnom koncerte.

Notový materiál

Etudy rôzneho technického zamerania – Dotzauer, Lee, Popper, K.P Sádlo

B. Marcello: Sonata e mol

B. Romberg: Sonata e mol

A. Vivaldi: Koncert a mol (1.časť)

J. B. Breval: Sonata C dur (1.časť)

2. ročník druhej časti I. stupňa

Predmet: hra na nástroji, hra z listu

Počet hodín týždenne: 1,5 v individuálnej forme výučby

Učebný plán číslo 4

Ciele

Nadalej pracovať na rozširovaní znalostí žiaka o správnej interpretácii rôznych štýlových období, stupňovať nároky na zdokonaľovanie hry vibráta, zmien polôh a upevňovanie intonačnej čistoty; orientácia v tenorovom a husľovom kľúči a využitie v plynulom čítaní notového zápisu; hra z listu a zapájanie žiaka do hry v komorných zoskupeniach.

Obsah

Žiaci

Trojoktávové stupnice.	<ul style="list-style-type: none"> • reprodujú artikulačne zrozumiteľne v rovnakom tempe jednoduché trojoktávové stupnice s rozloženými akordmi v rôznych rytmických obmenách a osvojenými technickými spôsobmi,
Dvojhmatové stupnice F dur, C dur. Intonácia, hmaty.	<ul style="list-style-type: none"> • kladú dôraz na používanie správnych hmatov a intonačnú čistotu vo všetkých prebraných polohách,
Samostatné ladenie hudobného nástroja.	<ul style="list-style-type: none"> • doladia sa samostatne pomocou prázdnych strún a kontrolných flažoletov,
Technické spôsoby hry.	<ul style="list-style-type: none"> • demonštrujú kvalitný tón pri artikulácii technických spôsobov hry v rýchlejšom tempe,
Technické cvičenia, etudy, hudobné skladby.	<ul style="list-style-type: none"> • reprodujú cvičenia zamerané na precíznu artikuláciu náročných rytmických útvarov,
Kvintoly, sextoly, veľké trioly.	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňujú v prednesovej skladbe všetky tempové, dynamické, výrazové, artikulačné

	a agogické prostriedky predpísané v notovom zápise,
Pohybová činnosť prstov ľavej ruky.	<ul style="list-style-type: none"> • interpretujú etudy a prednesové skladby s náročnejšími a kombinovanými technickými spôsobmi hry, jednoduchými dvojhmatmi,
Arpeggio.	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňujú v hre techniku arpeggio na všetkých strunách,
Vibráto.	<ul style="list-style-type: none"> • reprodukovujú cvičenia zamerané na tvorbu vibráta v palcovej polohe,
Odstraňovanie nedostatkov pri výmenách v rôznych častiach sláčika.	<ul style="list-style-type: none"> • demonštrujú technické cvičenia zamerané na precízne vycvičenie náročnejších prvkov skladby,
Interpretácia.	<ul style="list-style-type: none"> • interpretujú prednesové skladby kvalitným violončelovým tónom, bohatším dynamickým cítením a frázovaním a kantilénou v hraných pasážach.
Osobitý výrazový prejav.	<ul style="list-style-type: none"> • vyjadrujú vlastný umelecký prejav a cítenie v kantilénových úsekoch skladby,
Hra z listu.	<ul style="list-style-type: none"> • dokážu zahrať z listu menej náročné skladby väčšieho rozsahu,
Hudobná kultúra a tradície mesta a regiónu.	<ul style="list-style-type: none"> • majú prehľad o hudobnej kultúre a tradíciách vo svojom regióne,
Rythmus a metrum.	<ul style="list-style-type: none"> • flexibilne reagujú na rytmické a metrické zmeny počas skladby,
Hudobno-výrazové prostriedky.	<ul style="list-style-type: none"> • stvárajú svoj osobitý prejav v prednesových skladbách využitím výrazových prostriedkov, farebných možností tónu, správneho frázovania,
Hudobná tvorivosť a improvizácia.	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňujú počas improvizácie rytmické, melodické zmeny a melodické ozdoby,
Tvorba tónu.	<ul style="list-style-type: none"> • experimentujú s farbou tónu,
Verejné vystúpenia	<ul style="list-style-type: none"> • minimálne 1-krát za polrok sólovo vystúpia na verejnom koncerte.

Notový materiál

Etudy rôzneho technického zamerania – Dotzauer, Lee, Popper, K.P Sádlo

Ďalší notový materiál podľa interpretačných možností žiaka a dostupnosti pre učiteľa.

3. ročník druhej časti I. stupňa

Predmet: hra na nástroji, hra z listu

Počet hodín týždenne: 1,5 v individuálnej forme výučby

Učebný plán číslo 4

Ciele

Rozvíjať a upevňovať nadobudnuté technické schopnosti z 2. ročníka, stupňovať nároky na kvalitu tónu a pokračovať v rozvíjaní hudobných schopností žiaka; rozvíjanie jeho záujmu o kultúrny život a hudobné dianie; zdokonaľovanie sa v hre v komorných zoskupeniach, hre z listu a improvizácií.

Obsah	Žiaci
Hrací aparát. Trojoktávové stupnice s rozloženými akordmi, technické cvičenia a etudy.	<ul style="list-style-type: none"> • kontrolujú činnosti hracieho aparátu pri hre tempovo, technicky a výrazovo náročnejších stupníc, cvičení, etúd a prednesových skladieb,
Tempo hry.	<ul style="list-style-type: none"> • reprodujú cvičenia na zdokonalenie a zvýšenie pohyblivosti prstov a formovanie postavenia ľavej ruky,
Hra v polohách a medzipolohová výmena.	<ul style="list-style-type: none"> • pohotovo čítajú noty v spojení s vybavením si miesta na hmatníku a hrajúceho prsta, • demonštrujú intonačne čisté plynulé výmeny do polôh v oboch smeroch so zreteľom na čistú intonáciu,
Intonačná čistota, kultivovaný tón. Technické spôsoby hry.	<ul style="list-style-type: none"> • reprodujú hudobný materiál artikulačne zreteľne, intonačne čisto a s kvalitným tónom technickými spôsobmi v rýchlejšom tempe,
D ⁷ .	<ul style="list-style-type: none"> • sluchovo rozlišujú a rozumejú intervalovej stavbe D⁷, poznajú jeho umiestnenie v kadencii,
Presnosť a precízna artikulácia rytmických prvkov, úsekov.	<ul style="list-style-type: none"> • použijú správne sláčik pri hre nepravidelného rytmu, smyku, rytmicky náročnejších útvarov a úsekov s kombinovaným rytmom,
Analýza hudobnej skladby.	<ul style="list-style-type: none"> • definujú tóninu, metrum, tempo, frázu, výrazové prostriedky interpretovanej skladby,
Palcová poloha.	<ul style="list-style-type: none"> • regulujú intonačnú čistotu a kvalitu tónu v palcovej polohe,
Jednooktávové dvojhmatové stupnice a technické cvičenia.	<ul style="list-style-type: none"> • reprodujú stupnice a cvičenia zamerané na upevňovanie hry v dvojhmatoch,

<p>Interpretácia. Hudobno-výrazové prostriedky.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kladú dôraz na a dôsledné frázovanie, rozširovanie dynamickej škály, využívanie rôznych farebných tónových odtieňov, zmeny tempa a ďalšie výrazové prostriedky vyjadrujúce charakter skladby,
<p>Koncertíno, sonatína.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • poznajú charakteristické znaky koncertína, sonatíny alebo iných interpretovaných skladieb,
<p>Samostatná analýza jednoduchých skladieb určených k sebazvedávaniu. Nácvik súborových alebo orchestrálnych partov.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • naštudujú počas samostatnej domácej prípravy hudobnú skladbu podľa pokynov učiteľa a s použitím všetkých interpretačných prostriedkov zapísaných v notovom zápise,
<p>Vibráto.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňujú rôzne druhy vibráta podľa charakteru úseku skladby, • dokážu vyjadriť v skladbe vlastné emócie,
<p>Vyjadrenie vlastných predstáv, prejav vlastných emócií v interpretácii. Hra z listu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pohotovejšie reagujú pri čítaní notového zápisu počas hry z listu,
<p>Analýza interpretácie.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vedia analyzovať a ohodnotiť vlastný interpretačný výkon a iných hráčov,
<p>Transpozícia.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • transponujú jednoduché piesne do iných tónin podľa sluchu,
<p>Hudobná tvorivosť a improvizácia.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • používajú osvojené technické spôsoby pri improvizácii na určenú tému, • uplatňujú tvorivé a improvizáčne schopnosti pri práci s určeným rytmickým modelom.
<p>Verejné vystúpenia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • minimálne 1-krát za polrok sólovo vystúpia na verejnom koncerte.

Notový materiál

Výber etúd – Dotzauer, Lee, Popper

J. S. Bach – Suity (výber)

Barokové sonáty – A. Vivaldi, G. Ph. Telemann, B. Marcello

Výber skladieb s ohľadom na technické a interpretačné schopnosti žiaka.

4. ročník druhej časti I. stupňa

Predmet: hra na nástroji, hra z listu

Počet hodín týždenne: 1,5 v individuálnej forme výučby

Učebný plán číslo 4

Ciele

Upevňovanie zručností získaných v nižších ročníkoch – technická zdatnosť, kultúra a tvorenie tónu, osvojenie si rôznych sláčikových techník, práca s vibrátom a interpretačná predstavivosť; pripraviť žiaka na záverečnú absolventskú skúšku a absolventský koncert, zapájanie žiaka do hry v komorných zoskupeniach a orchestroch.

Obsah	Žiaci
Hrací aparát.	<ul style="list-style-type: none"> koordinujú pohyby hracieho aparátu pri interpretácii náročnejšieho hudobného materiálu,
Hra v polohách a medzipolohové výmeny.	<ul style="list-style-type: none"> formujú samostatne ľavú ruku počas polohových výmen a hre vo vyšších polohách,
Intonačná čistota a kvalita tónu.	<ul style="list-style-type: none"> samostatne regulujú intonačnú čistotu a kvalitu tónu v osvojených polohových výmenách a hre v polohách,
Prstoklad.	<ul style="list-style-type: none"> interpretujú na vyššom stupni vyspelosti dvojoktávové, trojoktávové durové a molové stupnice a rozložené akordy,
Stupnice, technické cvičenia, etudy a skladby.	<ul style="list-style-type: none"> technické cvičenia, etudy a prednesové skladby,
Basový, tenorový, husľový kľúč.	<ul style="list-style-type: none"> definujú noty z notového zápisu, poznajú ich umiestnenie na hmatníku v spojení s hrajúcim prstom,
Technické spôsoby hry.	<ul style="list-style-type: none"> demonštrujú artikulačne zreteľne a kvalitným tónom technické spôsoby hry détaché v rôznych častiach sláčika, legato s rôznym počtom nôt, staccato, spiccato, martelé, pizzicato a ich kombinácie a rytmické obmeny,
Artikulácia rytmu v technicky náročnejších úsekoch.	<ul style="list-style-type: none"> reprodujú technické cvičenia a etudy zamerané na dosiahnutie rytmickej presnosti a kultúrneho tónu v technicky a výrazovo náročnejších pasážach,
Dvojhmaty, prirodzené flažolety.	<ul style="list-style-type: none"> aplikujú v hre dvojhmaty, prirodzené flažolety,
Palcová poloha.	<ul style="list-style-type: none"> zvládnu plynulé prechody medzi základnými a palcovými polohami,

Analýza hudobnej skladby.	<ul style="list-style-type: none"> • definujú charakteristické znaky formálnej stavby hudobných foriem suity, variácií alebo iných interpretovaných skladieb,
Interpretačné špecifiká v rôznych štýlových obdobiach.	<ul style="list-style-type: none"> • aplikujú v hre interpretačné prostriedky štýlového obdobia, z ktorého pochádza hudobná skladba,
Sluchová predstavivosť.	<ul style="list-style-type: none"> • dokážu sa podľa sluchu naučiť jednoduchú pieseň alebo hudobnú skladbu,
Slovenskí hudobní skladatelia a ich tvorba pre violončelo.	<ul style="list-style-type: none"> • majú prehľad o slovenských hudobných skladateľoch a ich tvorbe so zameraním na violončelovú literatúru,
Interpretácia.	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňujú počas interpretácie hudobnej skladby kvalitný tón, správne frázovanie, progresívnu dynamiku, tónovú farebnosť, agogiku, vibráto, a iné hudobno-výrazové prostriedky,
Individuálny interpretačný prejav. Samostatné štúdium hudobného materiálu.	<ul style="list-style-type: none"> • aplikujú vlastné hudobné predstavy v hre, • poznajú a uplatňujú pri samostatnej príprave zásady efektívneho a účelového nácviku,
Samostatné štúdium.	<ul style="list-style-type: none"> • vedia samostatne naštudovať skladbu podľa vlastného výberu,
Skupinová interpretácia.	<ul style="list-style-type: none"> • aktívne sa zapájajú v rámci komornej, súborovej alebo orchestrálnej hry,
Estetický prejav a kultúrne vystupovanie žiaka.	<ul style="list-style-type: none"> • interpretujú prednesové skladby na verejných vystúpeniach spamäti,
Analýza interpretačných výkonov.	<ul style="list-style-type: none"> • vedia porovnať interpretačné výkony vlastné i iných, vysloviť a zdôvodniť svoj názor,
Hra z listu v rámci súhry.	<ul style="list-style-type: none"> • preukazujú hudobné kompetencie pre pokračovanie v štúdiu na II. stupni, na stredných školách pedagogického zamerania alebo pre pôsobenie v záujmovej umeleckej činnosti, • interpretujú v rámci súhry menej náročné skladby z listu,
Transpozícia.	<ul style="list-style-type: none"> • transponujú piesne alebo jednoduché skladby do iných tónin podľa sluchu,
Hudobná tvorivosť a improvizácia.	<ul style="list-style-type: none"> • aplikujú improvizáčne prvky v sólovej hre i pri spoločnom muzicírovaní, • používajú hudobno-výrazové prostriedky, technické spôsoby hry a rytmické obmeny počas práce s hudobnou témou.

Verejné vystúpenia.

- minimálne 1-krát za polrok sólovo vystúpia na verejnom koncerte.

Notový materiál

Stupnice dur, mol výber cez 3 oktávy

Dvojhmaty, akordická hra

K.P.Sádlo

Dotzauer 1. alebo 2. zošit

D. Popper

S. Lee

J.S.Bach-6suit pre violončelo sólo (výber)

Sonáty: B. Marcello, A. Vivaldi, B. Romberg

Koncerty: G. Goltermann, A. Vivaldi, J.Ch. Bach

Záverečná skúška

Žiak interpretuje pred komisiou 1 durovú trojoktávovú a 1 molovú trojoktávovú stupnicu s rozloženými akordami, 2 charakterovo odlišné etudy a 1 prednesovú skladbu interpretovanú spamäti.

Účinkuje na absolventskom koncerte ZUŠ, výber skladieb určí Umelecká rada v spolupráci s triednym učiteľom.

II. stupeň základného štúdia

1. ročník II. stupňa

Predmet: hra na nástroji, hra z listu, príprava na súhru

Počet hodín týždenne: 1,5 v individuálnej forme výučby

Učebný plán číslo 20

Obsah	Žiaci
Hrací aparát.	<ul style="list-style-type: none"> • samostatne regulujú pohybové činnosti hracieho aparátu,
Stupnice, etudy a prednesové skladby.	<ul style="list-style-type: none"> • reprodukujú správne stupnice, technické cvičenia a etudy zamerané na zvyšovanie úrovne sláčikovej techniky s dôrazom na precíznu artikuláciu využívaných technických spôsobov hry a hudobno-výrazových prostriedkov,
Hra v úzkej a širokej harmónii v kombinácii s plynulými medzipolohovými výmenami.	<ul style="list-style-type: none"> • reprodukujú technicky správne dvojtaktové až trojtaktové stupnice a rozložené akordy, technické cvičenia a etudy zamerané na správne postavenie ľavej ruky v úzkej a širokej polohe v kombinácii s plynulými prechodmi do polôh,
Tvorba kultivovaného tónu.	<ul style="list-style-type: none"> • prezentujú kvalitný tón prostredníctvom flexibilných a účelových pohybov pravej ruky,
Palcová poloha: precvičovanie pohyblivého palca.	<ul style="list-style-type: none"> • interpretujú intonačne čisto a kvalitným tónom v palcovej polohe,
Dvojhmaty.	<ul style="list-style-type: none"> • uložia bez napätia súčasne a intonačne čisto prsty v hre dvojhmatu tercie, sexty,
Melodické ozdoby.	<ul style="list-style-type: none"> • vedia zahrať trilky alebo iné melodické ozdoby v súlade s notovým zápisom,
Technické spôsoby hry.	<ul style="list-style-type: none"> • interpretujú na vyššej úrovni využívané technické spôsoby hry,
Znalosť nôt a ich umiestnenia na hmatníku v polohách.	<ul style="list-style-type: none"> • určia z notového zápisu umiestnenie tónu na hmatníku a použitý prst v používaných polohách,
Hudobní skladatelia a tvorba pre violončelo.	<ul style="list-style-type: none"> • majú prehľad o hudobných skladateľoch komponujúcich skladby pre violončelo,
Sluchová analýza hudobnej skladby.	<ul style="list-style-type: none"> • určia po opakovanom vypočutí skladby tempo, metrum, tónorod, využité výrazové prostriedky, tému, predohru, dohru,

Kvalita tónu a intonačná čistota.	<ul style="list-style-type: none"> • regulujú tónovú kvalitu a intonačnú čistotu vo všetkých polohách na celom hmatníku,
Technické cvičenia zamerané na precvičovanie rytmicky náročných úsekov skladby.	<ul style="list-style-type: none"> • demonštrujú vypracovaný rytmus v správnej časti sláčika a adekvátnou dĺžkou,
Umelecko-interpretačná úroveň hry.	<ul style="list-style-type: none"> • aplikujú za účelom charakterového stvárnenia v prednesových etudách a skladbách logické frázovanie, progresívnu dynamiku, výrazové a artikulačné prostriedky, agogiku, vibráto,
Diskusia o hudobnej skladbe.	<ul style="list-style-type: none"> • vedia vyjadriť vlastný názor na hudobnú skladbu a zhodnotiť interpretáciu,
Vibráto.	<ul style="list-style-type: none"> • aplikujú počas interpretácie rôzne druhy vibráta,
Hudobný materiál v pestrých hudobných formách. Hra spamäti.	<ul style="list-style-type: none"> • interpretujú spamäti väčší počet skladieb menšieho rozsahu,
Hra z listu.	<ul style="list-style-type: none"> • zahrajú primerane náročnú skladbu z listu,
Hudobná tvorivosť.	<ul style="list-style-type: none"> • vedia vytvoriť sprievod z tónov kadencie k ľudovej piesni, • dokážu podľa sluchu vytvoriť druhý hlas k hlavnej melódii.
Verejné vystúpenia.	<ul style="list-style-type: none"> • minimálne 1-krát za polrok sólovo vystúpiť na verejnom koncerte.

2. ročník II. stupňa

Predmet: hra na nástroji, hra z listu, príprava na súhru

Počet hodín týždenne: 1,5 v individuálnej forme výučby

Učebný plán číslo 20

Obsah	Žiaci
Sebakontrola hracieho aparátu.	<ul style="list-style-type: none"> • samostatne kontrolujú činnosti obidvoch rúk pri hre náročnejších technických prvkov,
Durové a molové stupnice v rozsahu 2 – 3 oktáv.	<ul style="list-style-type: none"> • demonštrujú čistý a kvalitný tón vo všetkých osvojených polohách a medzipolohových výmenách,
Hra vo všetkých polohách na celom hmatníku.	<ul style="list-style-type: none"> • aplikujú zručnosti získané precvičovaním technických spôsobov hry v etudách a prednesovom materiáli,
Precízna artikulácia a rýchlejšie tempo.	<ul style="list-style-type: none"> • zahrajú intonačne čisto a technicky správne dvojhmaty v plynulom priebehu prednesovej hudobnej skladby,
Prípravné cvičenia k dvojhmatovej hre (tercie, sexty, oktávy) v jednoduchších stupniciach.	<ul style="list-style-type: none"> • zahrajú intonačne čisto a technicky správne dvojhmaty v plynulom priebehu prednesovej hudobnej skladby,

Prstoklady (trojprstové, dvojprstové, posuvné), technika prehmatov.	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňujú v hre podľa potreby trojprstové, dvojprstové, posuvné prstoklady a prehmaty,
Technické spôsoby hry.	<ul style="list-style-type: none"> • požívajú správne slák pri hre détaché, legato, staccato, spiccato, martelé, pizzicato v rôznych rytmických obmenách a ich kombináciách,
Sluchová a rytmická oblasť.	<ul style="list-style-type: none"> • reprodukujú rytmicky precízne náročnejšie úseky v skladbe,
Palcová poloha.	<ul style="list-style-type: none"> • interpretujú technicky správne hru v palcových polohách,
Tvorba vhodných prstokladov v polohách.	<ul style="list-style-type: none"> • vytvoria samostatne vhodné prstoklady v polohách hraných skladieb,
Koncert, sonáta.	<ul style="list-style-type: none"> • preukazujú znalosti z formálnej stavby koncertu a sonáty alebo interpretovanej hudobnej skladby,
Analýza interpretovanej skladby.	<ul style="list-style-type: none"> • spolupracujú pri analýze interpretovanej skladby s učiteľom,
Osobitosti hry na violončele v rôznych hudobných štýloch.	<ul style="list-style-type: none"> • aplikujú počas interpretácie osobité prvky typické pre štýlové obdobie, z ktorého skladba pochádza,
Violončelová literatúra.	<ul style="list-style-type: none"> • preukazujú znalosti o uplatnení violončela v rôznych hudobných žánroch a štýloch,
Dynamické a tempové kontrasty.	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňujú v prednesových etudách a skladbách logické frázovanie, dynamické odtiene, farbu tónu, vibráto, výrazové prostriedky a agogiku,
Komplexné interpretačné osvojenie hudobnej skladby.	<ul style="list-style-type: none"> • interpretačne rozlíšia charakterové a náladové zmeny v skladbe,
Vlastná predstava v interpretovanom hudobnom diele.	
Súhra s inými hudobnými nástrojmi.	<ul style="list-style-type: none"> • preukazujú spoločné frázovanie a umelecké vyjadrovanie počas súhry,
Prezentácia na verejnosti v sólovej a skupinovej hre.	<ul style="list-style-type: none"> • aktívne prezentujú svoje schopnosti a zručnosti na verejnosti v sólovej a skupinovej hre.
Verejné vystúpenia.	<ul style="list-style-type: none"> • minimálne 1-krát za polrok sólovo vystúpiť na verejnom koncerte.

---

3. ročník II. stupňa

Predmet: hra na nástroji, hra z listu, príprava na súhru

Počet hodín týždenne: 1,5 v individuálnej forme výučby

Učebný plán číslo 20

Obsah	Žiaci
Stupnice, technické cvičenia, etudy.	<ul style="list-style-type: none"> • samostatne formujú postavenie ľavej ruky v úzkej a širokej polohe v kombinácii s plynulými prechodmi do polôh,
Výmena slákom pri prechodoch cez struny.	<ul style="list-style-type: none"> • demonštrujú plynulé prechody cez struny pri hre technicky náročnejších spôsobov hry,
Trojoktávové diatonické stupnice a rozložené akordy.	<ul style="list-style-type: none"> • preukazujú hmatovú istotu a fixované prstoklady vo vyšších polohách,
Jednooktávové dvojhmatové stupnice.	<ul style="list-style-type: none"> • zahrajú technicky a intonačne správne dvojhmatovú stupnicu, v terciách, sextách a oktávach minimálne cez jednu oktávu,
Palcová poloha.	<ul style="list-style-type: none"> • interpretujú intonačne čisto a kvalitným tónom v palcovej polohe,
Chromatická stupnica.	<ul style="list-style-type: none"> • aplikujú prstoklady osvojené v chromatickej stupnici v hraných skladbách,
Spiccato a radové staccato, pizzicato.	<ul style="list-style-type: none"> • demonštrujú správny spôsob hry spiccato, radové staccato, pizzicato,
Rytmické prvky.	<ul style="list-style-type: none"> • interpretujú náročnejšie rytmické prvky,
Agogika.	<ul style="list-style-type: none"> • dokážu meniť tempo podľa charakteru a nálady v skladbe,
Vizuálny teoretický rozbor notového materiálu.	<ul style="list-style-type: none"> • dokážu teoreticky analyzovať skladbu (zaradiť autora i skladbu do slohového obdobia, vedia určiť tóninu, metrum, tempo, formálnu štruktúru, harmonickú sadzbu, použité výrazové prostriedky),
Rozbor interpretácie hudobného diela.	<ul style="list-style-type: none"> • dokážu porovnať interpretačné výkony rovnakej skladby,
Violončelo v hudobných žánroch.	<ul style="list-style-type: none"> • orientujú sa v možnostiach uplatnenia violončela v hudobných žánroch súčasnosti,
Tvorba tónu.	<ul style="list-style-type: none"> • kladú dôraz na čistotu intonácie a kultúru tónu počas hry,
Hudobno-výrazové prostriedky.	<ul style="list-style-type: none"> • dodržiavajú všetky interpretačné prostriedky podľa notového zápisu v prednesových etudách a skladbách a obohacujú hru osobným vyjadrením,

Vibráto.	<ul style="list-style-type: none"> • aplikujú v hre vibráto podľa charakteru melodického úseku skladby,
Hra spamäti.	<ul style="list-style-type: none"> • prezentujú štýlovo rôznorodý repertoár
Hra z listu.	<ul style="list-style-type: none"> • interpretujú prednesový materiál spamäti, • dokážu zahrať plynule a bez chýb menej náročné skladby z listu.
Verejné vystúpenia.	<ul style="list-style-type: none"> • minimálne 1-krát za polrok sólovo vystúpiť na verejnom koncerte.

4. ročník II. stupňa

Predmet: hra na nástroji, hra z listu, príprava na súhru

Počet hodín týždenne: 1,5 v individuálnej forme výučby

Učebný plán číslo 20

Obsah	Žiaci
Artikulácia a intonačná sebakontrola.	<ul style="list-style-type: none"> • artikulačne precízne interpretujú hudobný materiál s dôrazom na kvalitu tónu,
Technické spôsoby hry. Sautillé, virtuózne spôsoby hry.	<ul style="list-style-type: none"> • demonštrujú na vyššej úrovni hru technickými spôsobmi détaché v rôznych obmenách, martelé, staccato, spiccato, legato (s rôznym počtom nôt), sautillé v rýchlejšom tempe a rôznych rytmických obmenách,
Efektívna práca so slákom.	<ul style="list-style-type: none"> • použijú primeranú dĺžku sláčka a tlak na sláček adekvátny tempu, rytmu, technickému spôsobu hry, dynamike, artikulácii a výrazu,
Interpretácia v polohách. Palcová poloha. Notový zápis interpretovanej hudobnej skladby.	<ul style="list-style-type: none"> • interpretujú intonačne čisto a kvalitným tónom vo všetkých osvojených polohách, • určia podľa predloženého notového materiálu tóninu, tempo, metrum, technické spôsoby a využívané výrazové prostriedky,
Analýza počúvanej hudobnej skladby.	<ul style="list-style-type: none"> • identifikujú v počúvanej skladbe inštrumentálne zoskupenie, formálnu stavbu, hudobnú tému (témy), použité hudobno-výrazové prostriedky,
Interpretácia.	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňujú pri nácviku hudobného materiálu poznatky o interpretačných osobitostiach štýlu alebo žánru hranej skladby,
Prstoklad.	<ul style="list-style-type: none"> • vytvoria hmaty a optimálny prstoklad v rôznych polohách,

Vlastné predstavy a emócie.	<ul style="list-style-type: none"> • aplikujú širokú škálu výrazových prostriedkov na vyjadrenie vlastných emócií počas hry,
Farba tónu.	<ul style="list-style-type: none"> • správne použijú sláčik na dosiahnutie požadovanej farby tónu,
Frázovanie a artikulácia.	<ul style="list-style-type: none"> • aplikujú logické frázovanie a artikuláciu hudobno-výrazových prostriedkov na základe porozumenia skladbe,
Transpozícia ľudových piesní a jednoduchých skladieb.	<ul style="list-style-type: none"> • transponujú podľa sluchu ľudové piesne alebo jednoduché skladby do iných tónin,
Život a tvorba slovenských hudobných skladateľov.	<ul style="list-style-type: none"> • preukážu znalosti o tvorbe slovenských skladateľov, významných slovenských interpretov, dielach, komorných, súborových, orchestrálnych telesách a hudobných inštitúciách,
Interpretačné návyky.	<ul style="list-style-type: none"> • preukážu hudobné kompetencie potrebné na udržanie technickej flexibility, intonačnej čistoty a tónovej kultúry,
Samostatné štúdium nových hudobných diel, orchestrálnych partov.	<ul style="list-style-type: none"> • samostatne naštudujú nový hudobný materiál,
Verejné vystúpenia.	<ul style="list-style-type: none"> • prezentujú interpretačné zručnosti na verejnosti v sólovej i skupinovej hre, • preukážu hudobné kompetencie potrebné pre štúdium na vysokých školách pedagogického zamerania.
Verejné vystúpenia.	<ul style="list-style-type: none"> • minimálne 1-krát za polrok sólovo vystúpia na verejnom koncerte.

Záverečná skúška

Žiak zahrá pred komisiou 2 charakterovo odlišné etudy a 1 prednesovú skladbu. Hra spamäti je podmienkou.

Účinkuje na absolventskom koncerte ZUŠ, výber skladieb určí Umelecká rada v spolupráci s triednym učiteľom.